

ALUEVALTUUSTOTYÖSKENTELYN PELISÄÄNNÖT VALTUUSTOKAUDELLE 2025-2029

Hyväksytty aluevaltuustossa x.x.2025 § xx

Aluevaltuustotyöskentelyn pelisäännöt valtuustokaudelle 2025–2029

Aluevaltuustotyöskentelyn pelisäännöissä on määritelty yhteiset aluevaltuustotyöskentelyn periaatteet ja menettelytavat sekä turvallisen tilan periaatteet valtuustokaudelle 2025–2029. Periaatteita noudatetaan kaikessa hyvinvointialueen luottamushenkilötoiminnassa.

Hyvä aluevaltuustotyöskentely perustuu luottamukseen, avoimuuteen ja aluevaltuustoryhmien väliseen yhteistyöhön.

Tämä asiakirja sisältää myös aluevaltuuston työskentelyssä noudatettavat turvallisen tilan periaatteet. Turvallisen tilan periaatteilla ja toimintatavoilla pyritään luomaan tila, jossa kaikki pyrkivät omalla toiminnallaan rakentamaan yhdenvertaista, kunnioittavaa ja avointa ilmapiiriä sekä keskustelua.

Kaikki valtuutetut ovat vaaleissa valittuja poliittisia toimijoita, ja heillä on oikeus tuoda esiin poliittisia mielipiteitä ja käyttää sananvapauttaan.

Aluevaltuustotyöskentelyn yleiset periaatteet

- Käyttäydymme luottamushenkilöinä ja viranhaltijoina asiallisesti ja kunnioittavasti toisiamme kohtaan, puoluekannasta riippumatta. Yhteistyömme perustana on luottamus ja erilaisten mielipiteiden kunnioittaminen.
- Toimimme aina hyvinvointialueen asukkaiden edun mukaisesti.
- Toimintamme on avointa, läpinäkyvää ja tasapuolista.
- Edistämme toiminnassamme oikeudenmukaisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.
- Noudatamme toiminnassamme hyviä käyttäytymissääntöjä, kuuntelemme toisten mielipiteitä niitä vähättelemättä.
- Sitoudumme käyttäytymään arvokkaasti ja ihmisarvoa kunnioittaen.
- Ymmärrämme roolimme Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen päättäjinä ja toimimme luottamustehtävässämme arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.

Aluevaltuustotyöskentelyn menettelytavat

Aluevaltuuston työskentelyssä noudatetaan seuraavia menettelytapoja:

- Merkittävässä asioissa aluevaltuuston tiedonsaantia ja vaikuttamismahdollisuuksia huomioidaan jo asioiden valmisteluvaiheessa. Huolehdimme, että vuorovaikutukseen ja yhteisten linjojen muodostamiseen varataan riittävästi aikaa.
- Aluevaltuuston seminaareja ja muita epävirallisia tapaamisia järjestetään tarvittaessa, jotta aluevaltuutetuilla on mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tietoa vireillä olevista asioista ja mahdollisuus keskustella niistä.
- Aluevaltuutetut huolehtivat myös itse tiedonsaannistaan osallistumalla aluevaltuuston selostustilaisuuksiin ja perehtymällä etukäteen valmistelumateriaaliin. Lisäkysymysten herätessä aluevaltuutettu on yhteydessä hyvinvointialueen valmistelijoihin.
- Merkittävässä asioissa aluevaltuuston ja -hallituksen puheenjohtajat sekä aluevaltuustoryhmien puheenjohtajat käyvät vuoropuhelua asioiden poliittisista linjauksista ennen päätöksentekoa.
- Aluevaltuuston kokousten sujuvuuden varmistamiseksi aluevaltuutetut ja aluevaltuustoryhmät tiedottavat mahdollisimman aikaisessa vaiheessa muita ryhmiä omista muutosesityksistään.
- Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen edustajat ovat aloitteellisia valtakunnallisessa ja seudullisessa edunvalvonnassa ja huomioivat hyvinvointialueen edun vaikuttaessaan muissa toimielimissä.

Turvallisen tilan periaatteet

Jokaisella on oikeus osallistua Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuuston tilaisuuksiin ilman minkäänlaista rotuun, väriin, sukupuoleen, kieleen, uskontoon, poliittiseen tai muuhun mielipiteeseen, kansalliseen tai yhteiskunnalliseen alkuperään, omaisuuteen, syntyperään tai muuhun tekijään perustuvaa erotusta.

Jokaisella on myös oikeus tuntea olonsa turvalliseksi tapahtumissa ilman pelkoa minkäänlaisesta syrjinnästä, häirinnästä, seksuaalisesta, fyysisestä tai verbaalisesta ahdistelusta.

Turvallisessa tilassa toisen henkilökohtaista fyysistä ja psyykkistä tilaa tulee kunnioittaa ja toiselle tulee antaa tilaa. Toisen yksityisyyttä ja arkoja aiheita tulee käsitellä asian vaatimalla kunnioituksella. Uusiin aiheisiin, henkilöihin ja näkökulmiin suhtaudutaan avoimesti.

Turvallisemman tilan periaatteet:

- **Kunnioita** toisen henkilökohtaista fyysistä ja psyykkistä tilaa. Kunnioita itsemääräämisoikeutta. Älä koske toista kysymättä lupaa. Muista, ettet voi tietää toisen rajoja kysymättä niitä. Pyydä tilaa myös itsellesi tarvittaessa.
- **Älä pilkkaa**, ivaa, halvenna, sysää syrjään tai nolaa ketään puheillasi, käytökselläsi tai teoillasi. Pitäydy ulkonäön arvostelusta, juoruilusta ja stereotyyppien ylläpitämisestä.
- **Älä tee oletuksia** ulkonäköön tai toimintaan perustuen. Älä tee oletuksia kenenkään seksuaalisuudesta, sukupuolesta, kansallisuudesta, etnisyydestä, uskonnosta, arvoista, sosioekonomisesta taustasta, terveydestä tai toimintakyvystä.
- **Anna tilaa**. Pyri huolehtimaan siitä, että kaikilla on mahdollisuus osallistua keskusteluun. Älä jyrää muiden mielipiteitä ja anna puheenvuoro. Kunnioita myös toisten yksityisyyttä ja käsittele arkoja aiheita kunnioittavasti.
- **Kuuntele ja opi**. Ota vastaan uudet aiheet, henkilöt ja näkökulmat ennakkoluulottomasti. Suhtaudu jokaiseen vastaantulevaan asiaan ja tilanteeseen mahdollisuutena oppia uutta ja kehittyä.
- **Pyydä anteeksi**, jos olet loukannut tahallisesti tai tahattomasti muita.

Jos kohtaat tapahtumassa häirintää tai epäasiallista kohtelua, voit olla yhteydessä häirintäyhdyshenkilöihin. Voit myös itse ottaa asian puheeksi henkilön kanssa, joka on mielestäsi syylistynyt epäasialliseen käytökseen. Häirintäyhdyshenkilö on tukihenkilö, jonka puoleen voi kääntyä, mikäli kokee tulleen häirityksi. Häirintäyhdyshenkilöt tukevat ja neuvovat häirintätilanteiden selvittelyssä sekä auttavat tarvittaessa ohjaamaan asiaa eteenpäin.

Aluevaltuuston tilaisuuksissa häirintäyhteyshenkilönä toimii hallintojohtaja. Lisäksi häntä avustavat juristi sekä muut hyvinvointialueen hallintopalveluiden työntekijät/viranhaltijat.